

Hensyn til private Skifter end dem, vi hidtil have. Hvis man nemlig vilde sige det, saa maatte vi for det Første have en Regel om, at det paa de private Skifter stod i enhver Arvinges Magt at tvinge de andre Arvinger til at udstede Proklama. En saadan Regel have vi ikke, men det maatte aabenbart være Konsekventen, saa maatte hver enkelt Arving kunne forlange af de andre, at der skulde udstedes Proklama. Det er imidlertid ikke nok dermed, thi det kunde man sige, det kan man foreskrive, det er meget let. Nei, vi ere ikke ferdige dermed, thi man maatte foruden at foreskrive, at enhver Arving kan tvinge de andre til at udstede Proklama, endvidere sørge for, at han kunde hindre de andre Arvinger i at dele Boet, indtil Proklama er udløbet og Gjælden betalt, men hvorledes dette skulde kunne gøres ved det ellers private Skifte, ser jeg ikke. En Arving kan ved privat Skifte ikke forhindre de andre Arvinger fra midlertidig at bruge Pengene, saaledes at der, naar Proklama en Gang udløber, ikke er Noget til at betale Gjælden med. Man vil maaske her til sige, ja, naar han frygter Sligt, skal han forlange Boet taget under offentlig Skifte, men det er en meget daarlig Trøst. Man veed nok, at han kan forlange Boet taget under offentlig Skiftebehandling, men hvad bliver Følgen deraf? Følgen bliver den, at han paadrager baade sig selv og de andre Arvinger Skiftegebyrer, altsaa maaske Udgifter, der kunne løbe op til flere Hundrede Rd., og Følgen bliver endvidere den, at han paadrager baade sig selv og de andre Arvinger den Forbaling, der følger af saadan Skiftebehandling. Det er altsaa, mener jeg, et temmelig daarligt Middel at henvise Vedkommende til, det at henvise ham til at mulktiere sig selv tillige med de Andre. Det forekommer mig derfor, at det ikke er noget tilstrækkelig Expedient, det at henvise Folk til et Middel, som for dem selv bliver meget forderveligt. Jeg tror, at, naar man overhovedet vil røre ved denne Materie og gribe ind i disse Regler, saa kan man ikke gjøre det paa denne lette Maner, saa maa man tænke Tanken helt ud og være beredt paa foruden denne enkelte Ting tillige at komme med alle de andre Ting, der høre med som et rimeligt og naturligt Tilbehør dertil; men Forslag herom foreligge ikke. — Jeg skal med Hensyn til nogle af Enkelthederne i det, der er blevet anført, blot tillade mig et Par Bemærkninger. Hvad saaledes angaar det Tilfælde, der er berørt med Hensyn til Kautionsforpligtelse, som den ærede sidste Taler sagde, at han var kommen i Berøring med som Bestyrer af en Sparekasse, saa er det jo et Tilfælde, der aldeles ikke vil forvolde nogen Vanskelighed, thi dersom man fra disse Instituters Side sætter Pris paa at have en solidarisk Ret mod Vedkommende, saa kan man ganske simpelt optage en Klausul sigtende dertil i Forpligtelsen. Det er Noget, som Institutter af denne Natur meget hurtigt lære,

og det undrer mig egentlig, at de ikke hidtil have gjort det, thi de have i Lovgivningens Bestaffenhed fuld Opfordring, til at gjøre det, men som sagt, dersom Institutter af den Art virkelig sætte Pris paa en saadan Bestemmelse, saa kunne de herefter indføre den i Kautionsforpligtelsen, det er meget let gjort. Jeg skal dernæst gjøre opmærksom paa, at, naar man har sagt, at Arvingerne ikke let vilde kunne komme til at lide Noget ved, at de ventede indtil Proklamaets Udløb, idet de i alt Fald kunde faae Forskud paa Arven i de Tilfælde, hvor Boet blev behandlet af Skifteretten, saa vil jeg dertil bemærke, at jeg ikke tror, dette vil ske. Naar et Bo overhovedet er under Skifteforvalterens Behandling, og Proklama er udstedt, saa tror jeg ikke, det let vil ske, at Skifteforvalteren indlader sig paa at give Forskud paa Arven, sjøvend Proklama er udløbet. Det er godt nok, at man gaar hen og siger til ham: Der er ingen Gjæld, i alt Fald ikke Noget at tale om, osv.; jeg tror, at de fleste Skifteforvaltere ikke ville lade sig stille tilfreds ved den Art Betragtninger, men de ville sige: Nei, naar der er Proklama, og jeg efter Loven skal sørge for, at Kreditorerne blive betalte, saa maa jeg virkelig bede om, at Pengene blive her, indtil Proklamaet er udløbet, og jeg ser, hvad Gjæld der bliver anmeldt. Jeg tror, at Folk faktisk ville blive affkaarne fra at faae Forskud, indtil Proklama er udløbet. For Øvrigt skal jeg gjerne indrømme, at, naar Proklama er udløbet, saa vil der Intet være i Veien for, at Vedkommende kunne faae i Forskud omtrent saa meget, de ville. Jeg tror ogsaa, at det, i det Mindste her i Byen, er gjældende Praxis, at, i hvor villig Skiftekommissionen ellers kan være til at give Folk Forskud paa Arv, saa bliver der ikke Noget deraf, sjøvend Proklama er udløbet; jeg tror, at der bliver holdt derpaa som en temmelig uravrigelig Regel. Det vil jo heller ikke i større Jurisdiktioner ret godt kunne tænkes, at Skifteforvalteren vil indlade sig paa at jugere om, hvorvidt der er Rimelighed for, at der vil blive anmeldt Gjæld eller ikke i et Dødsbo, dertil kender han Forholdene i de enkelte Tilfælde for lidt. Med Hensyn til Besværlighederne ved at inddrive Fordringer, vil jeg blot bemærke, at man maa huske paa, at vi netop i Lovforslaget have en Paragraf, som i den Henseende søger at lette Kreditorerne betydeligt, sammenlignet med, hvad der hidtil har været det Gjældende, nemlig § 83, som giver Ret til paa det Sted, hvor Arveladeren er død, at kræve alle Debitorerne til at betale Gjæld. Altsaa, det er ikke nødvendigt, at han skal søge hver enkelt Kreditor ved hans Børnething. Dette fører ganske vist den gjældende Ret til, men Lovforslaget gaar netop ud paa at indføre den Lettelse, at han kan anlægge en saadan Sag mod dem Allesammen ved Retten paa det Sted, hvor Arveladeren havde sit Børnething, og derved vil aabenbart Rettsforfølgningen